

36602 – פונולוגיה

זמן הבחינה: 3 שעות

פרופ' יהודה נ. פאלק
מותר להשתמש ברשימות, ספרים ומילון

1. (15 נקודות)
הסבירו את המונחים הנ"ל:
- א. [±voiced]
 - ב. תכונות גביות (dorsal features)
 - ג. וילון (velum)
 - ד. הארכת פיצוי (compensatory lengthening)
 - ה. הברה כבדה (heavy syllable)
2. (15 נקודות)
תנסחו את החוקים הנ"ל בצורה הפורמלית לחוקים פונולוגיים. תשתמשו בתכונות כאשר מתאים לעשות כן. (אין להשתמש בתכונות [±syll] ו-[±del rel].)
- א. יש למחוק /s/ לפני /l/ או /r/.
 - ב. יש להוסיף [y] בין תנועה קדמית ותנועה אחריה, ו-[w] בין תנועה אחורית ותנועה אחריה.
 - ג. מוסיפים את התנועה [e] בין שני צוללים בקודה.
3. (15 נקודות)
לכל אחת מהקבוצות הנ"ל, ציינו אם היא קבוצה טבעית בעברית. אם כן, תאפיינו אותה בתכונות המבחינות המינימליות הדרושות להבחין בינה לכל הפונמות האחרות בעברית. אם לא, תסבירו מדוע. (אפשר להשתמש בתכונות [±syll] ו-[±del rel].)
- א. /d, z/
 - ב. /v, z, ž/
 - ג. /b, p, k, g/
4. (25 נקודות)
א. שרטטו ייצוגים אוטוסגמנטליים להברות הנ"ל. יש לכלול את השלד, את הפונמות, ואת מבנה ההברות. אין צורך לפרט את התכונות המבחינות.
- (1) ĵek
 - (2) steym
 - (3) pe:š
- ב. שרטטו ייצוג מלא של התכונות של ההגה [g], בהתחשב ביחס הגיאומטרי בין נדבכי התכונות.
5. (30 נקודות)
תכתבו חיבור המעיר על אחת מהטענות הנ"ל.
- א. תיאור הגאים דרך תכונות מבחינות עדיף על תיאור פונטי מסורת.
 - ב. בלשנים צריכים לחקור את הצלילים של דיבור: תכונותיהם החיתוכיות והאקוסטיות. לעומת זאת, הפונולוגיה עוסקת בתיאוריות מופשטות שאין להן כל קשר עם המציאות ושלא מתייחסות לדיבור אמיתי.

😊 בהצלחה! 😊

36602 – פונולוגיה

זמן הבחינה: 3 שעות

פרופ' יהודה נ. פאלק
מותר להשתמש ברשימות, ספרים ומילון

1. (15 נקודות) א. הסבירו את המונחים הנ"ל.
- א. איבר חיתוך סביל (passive articulator)
ב. גזירה פונולוגי (phonological derivation)
ג. שלד (skeleton)
ד. חרוז מסתעף (branching rime)
ה. [± consonantal]
2. (15 נקודות) א. תנסחו את החוקים הנ"ל בצורה הפורמלית לחוקים פונולוגיים. תשתמשו בתכונות כאשר מתאים לעשות כן. (אין להשתמש בתכונות [±syll] ו-[±del rel]).
- א. /t/ הופך ל-[č], /d/ הופך ל-[j], /s/ הופך ל-[š] ו-/z/ הופך ל-[ž] לפני התנועות /i, u/.
ב. בין עיצור אפי לעיצור הבא מיד אחריו מוסיפים סותם בלתי-קולי עם אותו בסיס חיתוך כמו האפי.
ג. חוכך בסוף מילה הופך לקולי אם המילה הבאה מתחילה בתנועה.
3. (15 נקודות) א. לכל אחת מהקבוצות הנ"ל, ציינו אם היא קבוצה טבעית בעברית. אם כן, תאפיינו אותה בתכונות המבחינות המיינמליות הדרושות להבחין בינה לכל הפונמות האחרות בעברית. אם לא, תסבירו מדוע. (אפשר להשתמש בתכונות [±syll] ו-[±del rel]).
- א. /k, g, s, ʃ/
ב. /i, e, a/
ג. /y, ž/
4. (25 נקודות) א. שרטטו ייצוגים אוטוסגמנטליים למילים האנגליות הנ"ל. יש לכלול את השלד, את הפונמות, ואת מבנה ההברות. אין צורך לפרט את התכונות המבחינות.
- (1) phoneme [fowniym]
(2) feature [fi:çɹ]
(3) phrases [fɹeyziz]
- ב. שרטטו ייצוג מלא של התכונות של ההגה [m], בהתחשב ביחס הגיאומטרי בין נדבכי התכונות.
5. (30 נקודות) א. תכתבו חיבור המעיר על אחת מהטענות הנ"ל. פעם, הפונולוגים חשבו שלהחליט מה הייצוג הפונמי של מילה פשוט יש לקחת את כל ההגאים במילה ולכל אחד מהם לכתוב את הפונמה אליה הוא שייך. היום, אנחנו יודעים שזה לא נכון.
ב. המצב האינטאוטיבי הוא שהייצוג התשתיתי של מורפמה כלשהי ידמה לצורה החופשית שלה. העובדה שבפונולוגיה גנרטיבית הייצוג התשתיתי דומה לפעמים לצורה חבורה מראה לנו שמהו שגוי בתיאוריה.